

Forslag til budget 2025-2028

Afsender/partigruppe: Å

Alternativet ønsker overordnet en styrkelse af folkeskolen. Herudover har vi følgende enkeltforslag:

Forslag (overskrift)	Beløb i 2025	Beløb i 2026	Beløb i 2027	Beløb i 2028	Bemærkninger (baggrund/formål/opmærksomhedspunkter mv.)
Mere økologi og klimavenlig mad i offentlige køkkener og kantiner.	150.000	50.000	50.000	50.000	Med udgangspunkt i statens kostråd arbejdes målrettet med at reducere klimaaftrykket og øge økologiandelen i kommunale måltider. ¹
Klima- og bæredygtighed som styringsredskab i Viborg Kommune	-	-	-	-	Byrådets beslutninger skal i fremtiden ikke kun vurderes på økonomiske og planmæssige konsekvenser. Det skal også ses i belyses i et klima- og bæredygtighedsperspektiv. ²
Målsætning vedr. natur i kommunen (sammenhængsmodel)	-	-	-	-	Kommunens samlede naturkvalitet kan fx måles ved Naturkapitalindeks, som inkluderer alle naturtyper i kommunen. ³
Energirenoveringer og investeringer i grønne energianlæg til kommunens bygninger	20 mio.	20 mio.	20 mio.	20 mio.	Energirenovering er den mest omkostningseffektive måde at reducere CO2. Sidste års budgetforlig fjernede alle de midler, som var afsat i basisbudgettet for 2024-2026 – i alt 21.567.000. Vi har derfor et stort efterslæb, som skal indhentes
Målrettet lobbyarbejde for bedre togforbindelse til Århus	50.000	50.000	50.000	50.000	I samarbejde med de øvrige kommuner på strækningen. Forbillede: Hærvejskomiteen
Træstrategi for hele kommunen	30.000	-	-	-	Der udvikles en træstrategi som forvaltningsredskab med udgangspunkt i at bevare eksisterende træer, øge antallet af træer og tilvejebringe viden og oplevelser for borgerne
Udskiftning - højtryknatriumlamper	30 mio.	20 mio.			Langt mere energirigtigt og miljøvenligt. Kan lånefinansieres. ⁴
Investering i cykelstier: For klima, miljø og folkesundhed	10,865 mio.	16,425 mio.	15 mio.	20 mio.	Budgetforliget i 2024-2027 medførte en besparelse på cykelstier – særligt i 2025, hvor der ellers var afsat en ekstra pulje. Denne genindføres og forlænges, så der afsættes 20 mio. i alt årligt. De nævnte tal er ud over de allerede afsatte midler.

¹ Indsatsen er udgiftsneutral, men der afsættes midler til efteruddannelse. [Spis mindre kød – vælg bælgfrugter og fisk - Alt om kost](#)

² Fx som en begydelse via en rød-gul-grøn-ordning som i Middelfart. Baggrund: [Klimaledelse i Middelfart Kommune | ktc.dk](#)

³ Læs mere om Naturkapitalindeks her: [Naturkapital \(biodiversitet.nu\)](#)

⁴ Budgetforliget 2024-2027 angiver, at udskiftningen søges realiseret v. ESCO-model. Afsender (Alternativet) er ikke vidende om, hvorvidt dette arbejde er igangsat?

Forslag (overskrift)	Beløb i 2025	Beløb i 2026	Beløb i 2027	Beløb i 2028	Bemærkninger (baggrund/formål/opmærksomhedspunkter mv.)
Ressourcer til registrering § 3-natur (grønt Danmarkskort.)	1 mio.				Forvaltningen har oplyst, at man ikke forventer at nå i mål med den registrering af § 3 natur, som vi i princippet skal være færdige med ved udgangen af 2024. Der bør derfor afsættes ekstra ressourcer for at nå i mål med opgaven ⁵
Pulje til grøn omstilling			800.000	2 mio.	Sættes igen op til 2 mio. og fortsættes i 2028
Undersøgelse af perspektiver i gratis bus – evt. til udvalgte grupper					Styrkelse af den kollektive trafik
Demokrati og borgerinddragelse					
Kommunale borgerforslag	100.000 (opstart)	50.000	50.000	50.000	For at styrke det lokale demokrati og borgernes deltagelsesmuligheder foreslås at der etableres mulighed for at stille borgerforslag i byrådet. Det er allerede muligt i 36 kommuner. ⁶
Foretræde for Byrådet	+??	+??	+??	+??	Mere borgerinddragelse: Første halve time af byrådsmødet afsættes til at borgere/interesseorganisationer kan komme i direkte dialog. Forbillede – fx Silkeborg
Stadsarkitekt	0,8 mio.	0,8 mio.	0,8 mio.	0,8 mio.	
Indtægter/besparelser					
Betalingsparkering efter 2 timer	-6 mio.	-6 mio.	-6 mio.	-6 mio.	Indfør betalingsparkering ligesom i Silkeborg.
Stop støtten til Midtjyllands lufthavn	-1,8 mio.	?	?	?	For klimaet
Aflys østlig omfartsvej		-2.643 mio.	3.100 mio.	-? mio.	
Nedlægge arkitekturråd	-0,4 mio	-0,4 mio	-0,4 mio	-0,4 mio	
Ny udvalgsstruktur og principper for aflønning ved forskellige udvalgsposter	-1 mio.	- 1 mio.	- 1 mio.	- 1 mio.	Udvalgsstrukturen i byrådet kan rationaliseres og man kan spare på næstformandshonorar
Færre varmeudgifter pga. energirenoveringer og besparelse v udskiftning af højtryksnatriumlamper	-? mio.	-? mio.	-? mio.	-? mio.	Penge sparet på driften pga. investering på anlæg

⁵ Miljøstyrelsen har i brev å 3. juli 2024 meddelt, at det ikke er muligt at få fristforlængelse, hvorfor kommunen ved udgangen af 2024 ikke bryder aftalen om "et bedre grundlag for beskyttelse af værdifuld dansk natur" (2010) ved ikke allerede at være nået i mål med registreringerne.

⁶ Model med NemId-verifikation: [Frederikshavn \(link\)](#) Simpel model uden NemId-verifikation: [Frederiksberg \(link\)](#). Læs evt. mere [her \(link\)](#)